

Doğa ve İnsan

Bilgenç Yayınları

Doğa ve İnsan

Bu yazımızda göreceğimiz alt başlıkla şu şekilde olacaktır:

- İnsan, Doğa ve Coğrafya
- Muhteşem Dörtlü
- Coğrafyanın Bölümleri
- Coğrafyanın İlkeleri

Dağlar, denizler, ormanlar, hayvanlar, güneş gibi oluşumunda insan etkisi olmayan, doğada bulunan her şey **doğal unsurlar** içinde yer almaktadır. İnsanların doğada ihtiyaçlarını karşılamak için yapmış olduğu her faaliyet ise **beşeri unsurlar** içinde yer almaktadır.

Doğanın İnsana Etkisine Örnekler

- Ilıman iklim kuşağında nüfusun yoğun olması
- Dağlık alanlarda nüfusun seyrek olması
- İklimin elverişli olduğu alanlarda tarımsal faaliyetlerin yoğun olması
- Soğuk ve sıcak iklim bölgelerinde giyim, beslenme, barınma alışkanlıklarının farklı olması
- Okyanus kıyılarında balıkçılık faaliyetlerinin yoğun olması
- Engeli alanlarda yol yapım maliyetlerinin yüksek olması
- Güneşlenme süresinin fazla olduğu alanlarda tarım ve turizmin daha yoğun olması.

Doğanın İnsana Etkisine Örnekler

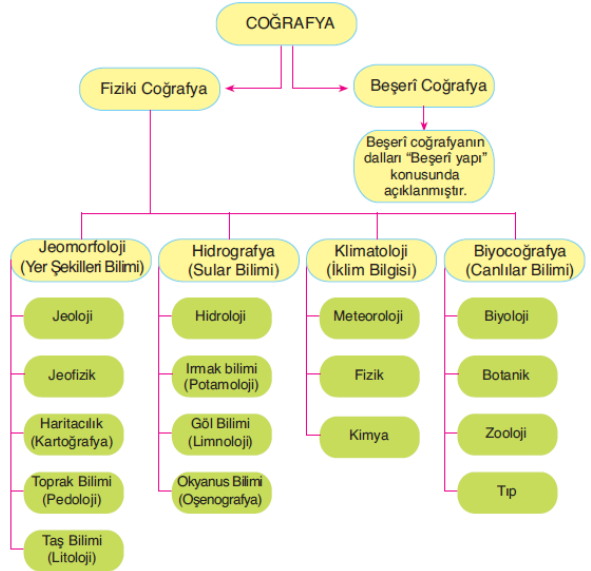

- Fosil yakıt kullanımının çevresel etkileri
- Orman tahribatının çevresel etkileri
- Şehirleşmenin artmasıyla tarım alanlarının ve ormanlık alanların hızla daralması
- Ulaşım faaliyetleri için yapılan yollar, tüneller, köprüler ve kanalların çevresel etkileri
- Tarım, enerji ve su ihtiyacı için yapılan barajların çevresel etkileri
- Sulak alanların tarım faaliyetleri için kurutulmasının çevresel etkileri

Coğrafya Nedir?

İnsanlar ve doğal unsurlar arasındaki karşılıklı etkileşimi inceleyen bilim dalına **coğrafya** denir. Coğrafya yeryüzündeki insan faaliyetlerini ve doğa olaylarını inceler ve bunlar arasında ilişki kurar.

Coğrafyanın Alt Dalları

Fiziki Coğrafyanın Bölümleri

Jeomorfoloji: Yer kabuğunun yüzeyinde görülen yer şekillerini inceleyen bilim dalı

Hidroğrafya: Yeryüzündeki su varlığını inceleyen bilim dalı

Klimatoloji: Yeryüzünde görülen iklim olaylarını inceleyen bilim dalıdır

Biyocoğrafya: Canlıların yeryüzünde dağılımlarını inceleyen bilim dalı.

Coğrafyaya Yardımcı Bilim Dalları

Jeoloji: Yer kabuğunun yapısını inceler

Jeofizik: Fizik ilkelerini kullanarak yerküreyi, hidrosferi, atmosferi ve uzayı inceler

Jeodezi: Yerin şeklini tespit ve yeryüzünü ölçme işlemlerini konu alır

Pedoloji: Toprak oluşumunu ve türlerini inceler

Litoloji: Taşların kayaçların oluşumunu ve türlerini inceler.

Hidroloji: Suların yerküre üzerindeki dağılımını ve özelliklerini inceler.

Potamoloji: Akarsuları inceler.

Limnoloji: Göllerin oluşumlarını ve fiziksel kimyasal özelliklerini inceler.

Oseonografya: Okyanusları ve denizleri inceler.

Hidrojeoloji: Yeraltı sularını inceler.

Meteoroloji: Hava olaylarını, hava durumunu inceler.

Botanik: Bitkilerin özelliklerini inceler.

Zooloji: Hayvan topluluklarını inceler.

Muhteşem Dörtlü

ATMOSFER:

Yeri çepeçevre saran ve hayati derecede öneme sahip çeşitli gazlardan oluşan tabakadır.

HİDROSFER:

Okyanus, deniz, göl, akarsu, buzullar, yer altı suları gibi su varlığına verilen isimdir.

LİTOSFER:

Yerkürenin çeşitli kayaçlardan oluşan en dış katmanıdır.

BİYOSFER:

Atmosfer, hidrosfer ve litosfer içinde yaşayan tüm canlıları ifade eder.

Coğrafyanın İlkeleri

Dağılım İlkesi: Coğrafyada incelenen olayların, konuların yatay ya da dikey yönde dağılışı ile zaman içinde dağılışını inceler.

Bağlantı İlkesi (Karşılıklı İlgisi): Coğrafyada incelenen olayların birbiriyle karşılıklı etkileşimini, bağlantılarını, ilgilerini ifade eder.

Nedensellik İlkesi: Coğrafyada incelenen olayların oluşum sebeplerinin ve sonuçlarının araştırılması ve ortaya çıkarılması nedensellik ilkesidir.

Derslerin devamı için www.bilgenc.com adresini ziyaret edebilirsiniz.